

BRZMIĄCY (42) *part praes act*

brzmiący (40), **brzniący** (2) *PatKaz III, Calep.*

sg m N brzmiący (21). ◇ G brzmiąc(e)go (2). ◇ D brzmiąc(e)mu (1). ◇ A brzmiący (1). ◇ f N brzmiąca (2). ◇ G brzmiąc(e)j (1). ◇ A brzmiącą (2). ◇ I brzmiącą (1). ◇ n G brzmiąc(e)go (1). ◇ I brzmiącym (1). ◇ pl N subst brzmiąc(e) (4). ◇ G brzmiących (1). ◇ A subst brzmiąc(e) (3). ◇ L brzmiących (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII (XVIII) – XVIII w. s.v. brzmieć.

1. *Wydający różne dźwięki, głosy; sonans Vulg, Cn; coruscus, murmurans Mącz; tinniens Vulg; canorus, consonans, personans, personus, resonabilis, resonus, sonabilis, sonivius, sonorus, tinnulus Cn (14) : bych yazyky ludzkymy mouyl y anyellkymy a lasky bych nyemyal ftalem fyą yako myecz brznyacza [velut aes sonans] PatKaz III 147v [idem BudNT 1.Cor 13/2, WujNT 1.Cor 13/1]; RejWiz 9v; Murmurans ignis, Szumiący/Brzmiący ogień. Mącz 238a; Sonipes [...] Kón/ hinftz bárzo brzmiący/ bárzo gdy nogámi idzie. Mącz 402b, 66c, 76b; ktore [królestwo cnoty] oná głośna sławá iáko trábá brzmiąca po fwiátu roznoši. RejZwierc 22v; BudNT 1.Cor 13/2 [1]; chwalcie go ná ftrunách y ná orgániech: chwalcie go ná cymbalech dobrze brzmiących [bene sonantibus Vulg Ps 150/5] ModrzBaz 55v; Huczy Niebo y Ziemiá przed brzmiącym żelázem. StrykKron 240; OstrEpit A2; WujNT 1.Cor 13/1.*

Przysłowie: Tákże bogacz nádęty á nie k rozumowi/ Podobien ku brzmiącemu grochem pęcherzowi. RejWiz 6.

Wyrażenie: »zgodnie brzmiący« = harmonijny, zestrojony: Z wierzem dzięki mey/ ftrony zgodnie brzmiące/ Rołpułzczę GrabowSet I.

2. *Rozlegający się, dźwięczący; tinnulus Mącz, Cn; canorus, consonans, personans, personus, resonabilis, resonus, sonabilis, sonans, sonivius, sonorus Cn (8) : day mi prawdę y mocznóć/ y mowę prawą dobrze brzmiącą w vfta moie TarDuch D7; Mącz 456b; mowce doświadczeni, Podobni polnym świerszczom, ktore [...] puszczaią głos brzmiący. KochMon 24; Smętnem krzykiem nápełnia vfyzy słuchájących/ Nie przeftáiąc fwych pieśni żałobliwie brzmiących. WisznTr 15.*

W przen (2) : gdy kto puściwłzy łczyryą proftóć iálnego textu/ á głośno brzmiącego słowá Bożego mowę/ woli się zá wifze omylne filozowłkie/ ná słwe złe chwytać. CzechEp 68.

Wyrażenie: »brzmiący w uszoch«: ale gdy łie łami vznawłly pokarzemy maiąc napamięci vftawicznie brzmiącą naukę twoię wufzoch słwoich RejPs 86.

a. *O brzmieniu spółgłosek (2) : Consonantes literae apud Grammaticos quod cum vocalibus sonent dicuntur, Wefpółek brzmiące/ łpółubrzmiące. Mącz 402b.*

3. *Wymieniony, podany do wiadomości, ogłoszony, przytoczony (3) : A^{nno} D^{omi}ni 1581 wedlug tego kupu wyzei brzmiącego wyzei napisany Grzegorz Gowiński vtćiwe^{mv} Bartośzowi Zwarce zupełną zapłatę dal ZapKościer 6; a ni zadney Conłtituciey wnim brzmiącey na zad nie pułczáiąc ktora się stala od Sliachetnich panow iednacżow ZapKościer 15v, 17.*

*** *Bez wystarczającego kontekstu (17) : Altisonus, Wyfoko brzmiący. Mącz 402b, 97c, 236c, 402a, 402b [2 r.], 456b [2 r.]; Tinnulus – Brzmiąci. Calep 1070a, 9a, 158b, 248a, 617a, 917b [2 r.], [992]a [2 r.].*

Synonim: 1. brząkający; 2. dźwięczący.

Cf **BRZMIEĆ, SŁODKOBZMIĄCY, STRASZNOBRZMIĄCY**

BC